

Miljödepartementet
Internationella sekretariatet

Rådets informella digitala möte (miljö-och klimatministrarna) den 18 mars 2021

Kommenterad dagordning

1. EU:s strategi för klimatanpassning

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Åsiktsutbyte

Ansvarigt statsråd: Sr Bolund

Förslagets innehåll: Kommissionen antog den 24 februari i år en EU-strategi för klimatanpassning med målsättningen att stärka kunskapen om klimatförändringarna och dess effekter, förbättra planeringen för att öka motståndskraften och öka genomförandet av konkreta förebyggande anpassningsåtgärder på alla relevanta politikområden. I strategin ingår även insatser för att stärka det internationella arbetet för klimatanpassning.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen välkomnar att kommissionen har antagit en ny EU-strategi för klimatanpassning och att den avser att stärka EU:s arbete med kunskapsuppbyggnad avseende klimatförändringarna, planering för och konkret genomförande av förebyggande åtgärder samt EU:s internationella arbete med klimatanpassning. Det är angeläget att EU med strategin visar det internationella samfundet att EU tar klimatanpassning på allvar.

Regeringen analyserar nu förslagen i strategin. Det handlar om åtgärder på EU-nivå som bland annat rör integrering av klimatanpassningsaspekter i alla relevanta politikområden inom EU, ökad användning av klimat- och sårbarhetsanalyser, främjande av innovationer och naturbaserade lösningar

och möjligheter till finansiering av åtgärder. Klimatanpassningsarbetets nationella karaktär och behov bör också beaktas eftersom konsekvenserna av ett förändrat klimat varierar beroende på nationella, regionala och lokala förutsättningar.

Regeringens position om en stabiliserad EU-avgift kvarstår. Detta innebär att nya utgifter ska prioriteras i redan överenskomna ramar för den fleråriga budgetramen 2021–2027.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: -

Fortsatt behandling av ärendet: Det portugisiska ordförandeskapet avser att diskutera strategin vid det informella miljørådet i april samt att anta rådsslutsatser vid miljørådet i juni.

Faktapromemoria: Under beredning.

2. Förgröning av den europeiska terminen

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Åsiktsutbyte

Ansvarigt statsråd: Sr Bolund

Förslagets innehåll: Den europeiska terminen är EU:s årliga cykel av ekonomisk policyvägledning och tillsyn som ska samordna medlemsstaternas ekonomiska politik och ta itu med ekonomiska utmaningar. Terminen fokuserar på ekonomisk politik för tillväxt, jobb och investeringar och huvudsyftet är att bidra till att säkerställa konvergens och stabilitet i EU, bidra till att säkerställa sunda offentliga finanser, främja ekonomisk tillväxt och förhindra alltför stora makroekonomiska obalanser i EU.

Fokus för terminen under 2021 är reformer och investeringar för den ekonomiska återhämtningen. Terminen är nära sammanlänkad med EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (*Recovery and Resilience Facility*), som i sin tur är den största delen av det tillfälliga återhämtningsinstrumentet *NextGenerationEU*, som ska bidra till att reparera de akuta ekonomiska och sociala skadorna till följd av pandemin. Terminen kommer därför tillfälligt att anpassas till detta. Sedan 2020 har terminen utökats för att bidra till att medlemsstaterna når de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030

och till EU:s målsättning om att uppnå klimatneutralitet till 2050. Detta som en del av kommissionens ökade fokus på klimat och miljömässig hållbarhet, inklusive det åtgärds paket som lanserades genom Gröna given i slutet av 2019.

Det portugisiska ordförandeskapet har aviserat att ett sedvanligt åsiktsutbyte om förgröningen av terminen kommer att finnas på dagordningen för miljörådet i mars. Ordföranden avser dela in diskussionen i två delar:

a) De nationella återhämtningsplanernas roll i den gröna omställningen.

b) Framtiden för den europeiska terminen kopplat till EU:s facilitet för återhämtning och resiliens och i ljuset av den gröna omställningen.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen välkomnar diskussionen om återhämtningsplanerna och deras roll för den gröna omställningen. Det är viktigt att EU lever upp till sina miljö- och klimatåtaganden inom *NextGenerationEU* och också värnar sitt internationella ledarskap. Regeringen delar kommissionens bedömning i den årliga strategin för hållbar tillväxt om att omställningen till ett klimatneutralt, cirkulärt och hållbart Europa måste påskyndas, omfatta alla sektorer samt genomföras på ett samhällsekonomiskt effektivt sätt. Som en del av arbetet i den gröna omställningen är det viktigt att terminen integrerar relevanta globala mål för hållbar utveckling och de övergripande målsättningarna i den gröna given på ett konkret och effektivt sätt. Regeringen välkomnar att åtgärderna i de nationella återhämtningsplanerna som ska lämnas in till kommissionen ska bidra till den gröna och digitala omställningen och att minst 37 procent av varje plan ska användas till klimatinvesteringar. På ett generellt plan stödjer regeringen de förändringar som planeras inom ramen för den europeiska terminen 2021, men anser att dessa ska vara tillfälliga eftersom återhämtningssfaciliteten är temporär.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: -

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: -

3. Förslag till ny batteriförordning

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Riktlinjedebatt

Ansvarigt statsråd: Sr Bolund

Förslagets innehåll: Förslaget innehåller nya regler för en hållbar värdekedja för batterier. Reglerna rör bland annat ökad återvinning av råvaror, minskad klimatpåverkan av batteriproduktion, kvotplikt av återvunnen råvara samt tillbörlig aktsamhet i globala leverantörskedjor för utvinning av batteriråvaror. Det portugisiska ordförandeskapet planerar att strukturera diskussionen kring tre frågor men det är i dagsläget inte känt vilka.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Batterier är en viktig del av elektrifieringen av samhället och för att uppnå klimatmålen. Elektrifieringen behöver ske på ett hållbart sätt där miljöpåverkan från batteriproduktion minimeras. Det är viktigt att hållbart producerade batterier ges rättvisa konkurrensförutsättningar på den europeiska marknaden. Regeringen välkomnar därför kommissionens förslag. Förhandlingen är i ett tidigt skede. Regeringen överlade med MJU den 23 februari och den svenska ståndpunkten justerades. Regeringen kommer naturligtvis att utgå från den justerade ståndpunkten i förhandlingen.

Ordförandeskapet har tagit upp tre punkter för diskussion på miljørådet. Den första rör rättslig grund, den andra hållbarhetskriterier och den tredje ambitionsnivån gällande cirkulär ekonomi och tidslinjer.

En hållbar batteriproduktion utgår från omställningen till en giftfri, cirkulär, resurseffektiv och fossilfri ekonomi. Regeringen ser därför positivt på att förslaget innehåller hållbarhetskriterier och förslaget om tillbörlig aktsamhet som kan påskynda en hållbar batteriproduktion. Det är positivt att förslaget har en hög ambition gällande miljö och klimat, inte minst vad gäller ansatsen att öka återvinning och användning av återvunnen råvara. Det är dock viktigt att tillgången av både återvunna råvaror och hållbart producerade primära råvaror beaktas när kraven utformas. Regeringen ser också positivt på att klimatkrav ställs på batteriproduktionen. Reglering av farliga ämnen bör göras inom ramen för Reach-förordningen. Det är viktigt att kraven i

förordningen utformas så att det är möjligt att kontrollera att samma villkor gäller för importerade batterier som för de som produceras i EU.

Regeringen är positiv till att förslaget har en inriktning mot hållbar råvaruförsörjning och välkomnar att förslaget omfattar tillbörlig aktsamhet i globala leverantörskedjor och att både sociala och miljömässiga aspekter ingår. Mänskliga rättigheter i arbetslivet är ytterligare en viktig aspekt.

Regeringen ser att det är viktigt att förslaget är i linje med befintlig lagstiftning, såsom avfallsdirektivet, för att undvika överlappande bestämmelser. Även annan lagstiftning under utveckling – till exempel ett nytt regelverk om tillbörlig aktsamhet i leverantörskedjan – bör beaktas.

Regeringen bedömer att det kommer att vara svårt att uppnå de tidslinjer som anges i förordningen. Det är viktigt att det ges tid för att förhandla fram en bra lagstiftning och att både myndigheter och företag har möjlighet att anpassa sig till de nya reglerna.

Regeringen bedömer att det är viktigt med harmoniserade krav för batterier. På så vis kan vi säkerställa både miljöskydd och tydliga och enhetliga spelregler på den inre marknaden. Utifrån detta anser regeringen att en rättslig grund i artikel 114 är att föredra. Om förhandlingarna går åt det hållet att en dubbel rättslig grund (artikel 114 inre marknad och artikel 192 miljö) övervägs, anser regeringen att det är viktigt att tydliggöra vilka delar av förordningen som omfattas av artikel 114 och vilka som endast ska ha artikel 192 som grund.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning i miljö- och jordbruksutskottet den 23 februari 2021.

Fortsatt behandling av ärendet: Fortsatta diskussioner i rådsarbetsgrupp. Ordförandeskapet har aviserat att frågan kan komma att tas upp på miljö- och klimatministrarnas möte i juni.

Faktapromemoria: 2020/21:FPM65 Ny EU-förordning om batterier

4. Övriga frågor

- a) Åttonde miljöhandlingsprogrammet – *lägesuppdatering från ordförandeskapet*
- b) EU:s klimatlag – *lägesuppdatering från ordförandeskapet*
- c) EU:s kemikaliestrategi – *information från ordförandeskapet*
- d) Rapport från internationella möten:
  - FN:s femte miljökonferens (UNEA-5) i Nairobi, 22–23 februari 2021 – *information från kommissionen och ordförandeskapet*